

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΘΙΚΗ
ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

(με τις αιώνιες αξίες και σε σύζευξη με τη σκέψη)

Οι φαντασιώσεις και τα ψέματα του ανθρώπου χωρίς αυτογνωσία

(Επιλογή και σχηματισμός μεγάλης περίληψης)

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η ολική, μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή και μετάδοση του παρόντος βιβλίου, κατά παράφραση ή διασκευή με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, φωτογραφικό κ.λ.π.) σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς Νόμους και τους Διεθνείς Κανονισμούς, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του δημιουργού/δικαιούχου. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις δημόσιες υπηρεσίες, βιβλιοθήκες, οργανισμούς κ.λ.π. (Ν. 100/1975, 2121/1993 και λοιποί εν γένει κανόνες Διεθνούς Δικαίου).

All Rights Reserved

© Copyright: Κωνσταντίνος Γ. Νικολουδάκης

18541 Πειραιάς

E-mail: filosofiagr@yahoo.gr, info@kosmologia.gr

Τηλ.: +30 210 4811373 Κιν. +30 6932 77 33 73

Web site : <http://www.kosmologia.gr>

"Από παιδί και από τρελό μαθαίνεις την αλήθεια"

"Η γλώσσα κόκαλα δεν έχει και κόκαλα τσακίζει"

Λαϊκές ελληνικές ρήσεις

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΟΥ!



ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ που θεμελιώνουν την Ηθική με εσωτερικές αξίες, ενοποιημένη με τη λογική και την κοσμολογία και επιβάλουν ανατροπές στην κοινωνική και πολιτική ζωή παγκοσμίως. Τις πιο σημαντικές απόψεις, μπορούμε να τις συγχωνεύσουμε σε τρεις-τέσσερις ευρείες ομάδες, τις οποίες υποδιαιρούμε σε περισσότερα μέρη για διευκόλυνση της ανάγνωσης και της κατανόησης ενός μεγάλου αριθμού σελίδων.

>>>► Για τη συνέπεια στη σκέψη, τη διαχείριση και την αξιοπιστία της γνώσης. Η θεμελιακή διαφορά της σκέψης από τη γνώση. Η πιο στενή σχέση μεταξύ ψυχής, συμπεριφοράς και νόησης. (Μέρος πρώτο).

>>>► Η πλάνη, η άγνοια, οι ανακρίβειες και τα κενά στη σκέψη, η βεβαιότητα και η αμφιβολία συνδέονται διαρκώς με ψυχολογικές αντιδράσεις και με τη συμπεριφορά, στο άτομο και ομαδικά. Ο σταθερός ρόλος της σκέψης και της ηθικής (με τις πνευματικές και αιώνιες αξίες) για τις ανθρώπινες σχέσεις και για την προσωπικότητα. Οι πρώτες σκέψεις και παρατηρήσεις για την (πνευματική) ηθική πριν από την έρευνα του φυσικού κόσμου. (Μέρος δεύτερο).

>>>► Σκέψεις και παρατηρήσεις για την (πνευματική) ηθική μετά από την έρευνα του φυσικού κόσμου. Η πνευματική ηθική έτσι αποδεικνύεται παγκόσμια και μπορεί να προσδιοριστεί με το επίθετο «κοσμολογική» ηθική. Για τον προορισμό και το νόημα της ζωής. Αποδεικνύεται ότι οι φυσικοί νόμοι (ρυθμιστικές σχέσεις) που ρυθμίζουν εξωτερικά τα φαινόμενα και διατηρούν τον κόσμο επιβάλλονται με άμεσο/εσωτερικό τρόπο από την ύπαρξη του συνόλου του κόσμου και όχι από την περιστασιακή σύνδεση των μερών. (Μέρος τρίτο).

>>>► Η σχέση της παγκόσμιας Ηθικής (με πνευματικές αξίες) με τη δικαιοσύνη, με τις πολιτικές επιστήμες και με την οργάνωση της κοινωνίας. Οι πνευματικές αδυναμίες συνολικά, η έλλειψη των ηθικών αξιών και η υλιστική άποψη για τον κόσμο γίνονται πιο φανερά όταν οι άνθρωποι συνεργάζονται, γίνονται μέλη μιας ομάδας, υποκινητές και υποστηρικτές και τελικά από τις συνέπειες στην οργάνωση της κοινωνίας. (Μέρος τέταρτο).

<•> Ο ΜΠΕΡΔΕΜΕΝΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ. Η σχέση της Επιστήμης με τα οικονομικά συμφέροντα είναι αξεχώριστη, αφού η επιστημονική γνώση εφαρμόζεται για εμπορικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Η επιστημονική έρευνα δεν παράγει γνώση από περιέργεια για τους περιέργους και για να έχουν εργασία οι δάσκαλοι στα σχολεία. Και τα οικονομικά συμφέροντα έχουν δημιουργηθεί σε απροετοίμαστες κοινωνίες, με όλα τα ελαττώματα της ανθρώπινης σκέψης και συμπεριφοράς, τα οποία έχουμε παρατηρήσει και αυτά εμφανίζονται τα ίδια στη συλλογική δράση. Όχι μόνο οι κοινωνίες δεν είχαν την εμπειρία και τη γνώση για να προετοιμαστούν απέναντι στις νέες μορφές οικονομικής εκμετάλλευσης, αλλά δεν είχε γίνει η ιστορική προετοιμασία για να είναι οι άνθρωποι με την έννοια του ζώου που εξελίσσεται προς τα πάνω, δηλαδή καλλιεργημένο εσωτερικά/πνευματικά. Όμως, εκτός από την επιστήμη, η πολιτική επίσης έχει στενή σχέση με την οικονομία στην οργανωμένη κοινωνία. Άρα **η επιστήμη έχει αξεχώριστη σχέση με την πολιτική και με κάθε κυβέρνηση μιας χώρας**. Κανένα κράτος δεν έχει συμφέρον ούτε είναι εύκολο να απορρίψει την επιστήμη, αφού η γνώση δίνει δύναμη και ιδιαίτερες ικανότητες στον άνθρωπο ως άτομο και φυσικά για την ομαδική συνεργασία. Μάλλον αντίθετα, τα πλεονεκτήματα της γνώσης και της τεχνολογίας παρακινούν για οικονομική εκμετάλλευση, για συνεργασία και ενθαρρύνουν την πραγματοποίηση των πιο τρελών ονείρων. Η επιστήμη μέσα στην κοινωνία έχει ανάγκη την πολιτική και ο άνθρωπος με τις πολυτίμες γνώσεις χρειάζεται να συμμετέχει στη διαμόρφωση της πολιτικής. Η πολιτική διαμορφώνει τους όρους και εξυπηρετεί τις εταιρικές ή ομαδικές δραστηριότητες, με τις οποίες αξιοποιείται η γνώση για την παραγωγή προϊόντων και για την προσφορά υπηρεσιών με όρους οικονομίας, με ανταλλάγματα και με κοινό σκοπό το κέρδος. Η στενή σχέση της επιστήμης με την τεχνολογία μοιάζει με τη σχέση του καταθέτη με την τράπεζα.

Πρέπει να τονιστεί, ότι η Επιστήμη δεν είναι μόνο ό,τι έρχεται αμέσως στη σκέψη μας με αυτή τη λέξη, όπως ανύποπτοι έχουμε αντιληφθεί από τη σύνδεση της γνώσης με το βιβλίο, με τη μάθηση, με το εκπαιδευτικό σύστημα και με τη συνέπεια της σκέψης στη θεωρία και στην πράξη. Αυτές οι σύντομες σκέψεις που μας θυμίζουν την Επιστήμη, απέχουν από την πραγματικότητα, όσο απέχει η έννοια της τεχνολογίας ή της ειρήνης, ή της θρησκείας... Επιστήμη μπορεί να γίνει ακόμα και ένα πεδίο έρευνας και γνώσης για την αποτελεσματικότερη εξαπάτηση μιας ομάδας ανθρώπων. Όπως θρησκεία μπορεί να γίνει η εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης για τη σχέση του Θεού με τη φύση και με την ανθρώπινη συμπεριφορά. Η μονόπλευρη αναφορά στο θετικό ρόλο της επιστήμης δείχνει ότι έχουμε μία εξιδανικευμένη και αθώα άποψη για το ρόλο της και ίσως υπερεκτίμηση της προσφοράς της, όπως έχουν οι θρησκόληπτοι για το ρόλο της θρησκείας τους. Αυτό δείχνουν λ.χ. παρατηρή-

σεις όπως “η επιστήμη αυτοδιορθώνεται”, “διορθώνει τις ελλειπείς θεωρίες της”, “τα πιο δημιουργικά μυαλά”, “αντικειμενική προσέγγιση”. Φυσικά εργάζονται και αναδεικνύονται λαμπρά πνεύματα, πρωτοπόρα και δημιουργικά. Στην πραγματικότητα η επιστήμη και ο ρόλος της επηρεάζουν καθημερινά και καθοριστικά τη ζωή όλων των ανθρώπων. **Η επιστήμη δεν αντιπροσωπεύεται μόνο από λιγιστά κορυφαία ονόματα.** Επιστήμονες δεν είναι μόνο οι διάσημοι ή λιγιστοί απόκοσμοι και ανιδιοτελείς και οι ερευνητές που βλέπουμε σε πολλές ωραίες και επιμορφωτικές εκπομπές. Και η πρόοδος της επιστήμης δεν είναι μόνο αυτή που καταγράφεται επίσημα από λίγους διάσημους, παραλείποντας τις αποτυχίες και με αδιαφορία για όσα κάποιοι άλλοι σκέφτηκαν πιο κάτω από την πανεπιστημιακή έδρα εκείνων. Επιστήμονες θεωρούνται και ο πληθυσμός των άσημων επαγγελματιών, που εργάζονται σε υπεύθυνες θέσεις. Επιστήμονες θεωρούνται και οι στρατιές των αποφοίτων που έχασαν την επαφή τους με το βιβλίο και επιλέξανε κατά τύχη την ειδικότητά τους ή με κριτήριο την επαγγελματική αποκατάστασή τους, χωρίς να ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για την πνευματική καλλιέργειά τους. Πολλοί από αυτούς τώρα προσφέρουν υπηρεσίες, τους συμβουλευόμαστε και λαμβάνουν αποφάσεις που μας επηρεάζουν. Η επιστήμη, οι επιστήμονες και οι πιο μορφωμένοι εμπλέκονται σε όλα τα φαινόμενα κατάχρησης, εξαπάτησης, διαφθοράς, παραπλάνησης, μεροληψίας και καταπίεσης και τις συνέπειες καλούμαστε να πληρώσουμε όλοι. Ανεξαρτήτως της συμμετοχής μας και της άποψής μας και σε πολλές περιπτώσεις δυσανάλογα, μόνο και μόνο γιατί αυτοί πρέπει να εργάζονται και να μην αμφισβητούνται από τον οποιοδήποτε σαν επιστήμονες. Αυτά τα αρνητικά φαινόμενα συμβαίνουν στη θεωρία, στην ενημέρωση, στη διδασκαλία και στην πρακτική εφαρμογή της γνώσης, συχνά αδιαφορώντας για την τύχη ομάδων ανθρώπων και της κοινωνίας και αδίστακτα στρεφόμενοι να μας καταστρέψουν. Προφορικά, γραπτώς, συνειδητά και απρόσεκτα, από παράνοια και από ανοησία, με την εφαρμογή της γνώσης και με τον εξειδικευμένο ρόλο των επαγγελματιών, που σε χιλιάδες περιπτώσεις και κατά κύματα είναι απατεώνες, μικροί και μεγάλοι. Βρίσκονται πανταχού παρόντες και εμείς βρισκόμαστε στο στόχαστρο τους. Στο χώρο της ενημέρωσης, στο χώρο της ιατρικής, στις βιομηχανίες, στην πολιτική, στο στρατό μέχρι και σε μοναστήρια...

Δημιουργούν και εκμεταλλεύονται με τον εξυπνότερο τρόπο τις σχέσεις εξάρτησης για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και την προσωπική τους ανάδειξη. Κάνουν ανεύθυνα πειράματα και ακόμα χειρότερα, εφαρμόζουν αμφίβολες θεωρίες και επικίνδυνες ιδέες για να επιβληθούν στα πράγματα, για να τα προσαρμόσουν στη “δική τους” αλήθεια και για τις ανταγωνιστικές επιδιώξεις των εταιρειών. Πολιτικές και οικονομικές θεωρίες, ψυχολογικές θεω-

ρίες, παραχάραξη της ιστορίας, ενώ πολλές έρευνες και θεωρίες προβάλλονται όχι για τη σπουδαιότητα και την αξιοπιστία τους, αλλά λόγω συμφερόντων, μέσω διαφημιστικών τεχνασμάτων και από δημοσιογραφικές επιδιώξεις. Γίνεται αλόγιστη και ανεύθνη εκμετάλλευση της γνώσης για πρακτικούς σκοπούς, με τυφλή αντιγραφή των πληροφοριών, με αδυναμία ελέγχου της αξιοπιστίας όλων των παραγόμενων πραγμάτων, και με την τυφλή πίστη για τις επιθυμητές προσδοκίες. Γίνεται κατάχρηση της γνώσης και της αξιοπιστίας και εισβολή στο μυαλό μας και στη φυσική μας υπόσταση. Εισβολή πληροφοριών και λεπτομερειών της γνώσης, που αρμόζουν σε ηλεκτρονικό υπολογιστή και όχι για το ανθρώπινο μυαλό και με ψυχολογική βία μέσα στο χώρο της εκπαίδευσης, από την παιδική ηλικία. “Εισβάλλουν” συστηματικά απόψεις, αξίες, πρότυπα και αυταπάτες με την επίκληση της φωτεινής Επιστήμης και καλλιεργούν την εντύπωση του “επαρκώς γνωστού” στη θεωρία και της “τελειότητας” στα τεχνολογικά επιτεύγματα. Επιτυγχάνουν να κάνουν απαραίτητη την άγνοιά τους και την αντιμετώπιζουν υπεροπτικά ή ενοχλημένοι σαν μια αδυναμία που αμαυρώνει την αξιοπιστία. Εισβολή και εκμετάλλευση, πάντα με το πλεονέκτημα που προσφέρει το μορφωμένο πνεύμα στην έκφραση της σκέψης και με την υπεροψία αυτού που εύκολα αντιδρά στην αμφισβήτηση, αν όχι με το δόλο ενός εκβιαστή που ζητάει αμοιβή για το καλό μας. Θα μπορούσαμε να γράψουμε μία εγκυκλοπαίδεια ιστορίας για την αντίθετη πρόοδο της επιστήμης σε όλους τους τομείς εάν συγκεντρώναμε υλικό από τη μακραίωνη εμπειρία! Αφήνουν εκτός επιστήμης την ανεπάρκεια της γνώσης και τη ζημιά, την οποία προκάλεσαν σε αμέτρητες περιπτώσεις (με ή χωρίς επίγνωση) οι πιο μορφωμένοι και πόσος κόσμος ζημιώθηκε από τα λάθη και από τη δική τους υπερβολική πίστη, επειδή οι άνθρωποι τους εμπιστεύτηκαν!

Είναι κοινό μυστικό, ότι η γνώση επισκιάζει την τεράστια άγνοιά μας, προκαλεί ψευδαισθήσεις και μας εκθέτει σε περισσότερα σφάλματα, πριν και μετά από την εφαρμογή της. **Η εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης αποδεικνύει την ανεπάρκεια και τα κενά της γνώσης.** Η γνώση όχι μόνο δεν εξασφαλίζει το αλάθητο αλλά αντιθέτως, μας κάνει να λέμε περισσότερα απ' όσα πραγματικά γνωρίζουμε, μας κάνει ακόμα και να ξεχνάμε! Η Επιστήμη δεν έχει μόνο τα γνωρίσματα που θυμίζουν γενικά τη πνευματική δύναμη και τα πλεονεκτήματα, ενώ η συνέπεια της σκέψης μαζί με τη γνώση δεν οδηγούν σε μονόδρομο και σε εξασφαλισμένα ή επιθυμητά αποτελέσματα. Το καταστάλαγμα της γνώσης που βρίσκουμε στα επιστημονικά βιβλία, στις εγκυκλοπαίδειες και στις αξιόπιστες πηγές είναι μια επιτυχής και μακροχρόνια κατάληξη από την συγγραφική προσπάθεια λίγων προσώπων, η οποία για να γίνει χρειάστηκε η παγκόσμια ερευνητική προσπάθεια με όλα τα ανθρώπινα ελατ-

τώματα και όλη την ανθρώπινη ανοησία. Οι γνωστές περιπτώσεις, όπου ειπώθηκαν ψέματα με επίγνωση από επιστήμονες ή διαστρεβλώθηκαν οι πληροφορίες ή εμποδίστηκε η συνολική αναγνώριση μιας ανακάλυψης, αυτές αποτελούν ελάχιστες εξαιρέσεις σε σύγκριση με τα λάθη και τις ανοησίες, τα οποία δεν κατέγραψε ποτέ κανένας ή αυτά αφήνονται σαν υπολείμματα και σαν στιγμές της έρευνας, τα οποία δεν ανήκουν στην Επιστήμη.

Δεν είναι μόνο η επικίνδυνη και η ανήθικη σχέση της Επιστήμης μέσα στην κοινωνία που την εκμεταλλεύονται τα ανεύθυνα πρόσωπα, την οποία τώρα στην εποχή μας, μπορεί ν' αντιληφθεί πιο καθαρά κάποιος, που δεν κινείται μέσα σε επιστημονικά εργαστήρια και χωρίς να έχει άμεση εμπειρία από την επιστημονική έρευνα. Μερικές φορές, η παρατήρηση από πολύ κοντά δεν αφήνει να δούμε κάποιες άλλες πλευρές, τις οποίες βλέπουν μερικοί άλλοι από πιο μακριά. Στην ίδια αυτή την επιστημονική λογική μπορούμε να παρατηρήσουμε συχνά και συνηθισμένα ελαττώματα όπως είναι: Η υπερεκτίμηση των προσδοκιών, η υποβάθμιση στα κενά της γνώσης, η απόκρυψη των πιθανών ανατροπών, η υποβάθμιση και απόκρυψη των αποτυχιών και των λαθών, η κακοπιστία σε νέες σκέψεις και σε ζητήματα άλλων ερευνητικών περιοχών, η υπερβολική εξοικείωση που προκαλεί την εντύπωση για την επάρκεια και τη συνέπεια στη γνώση, σε πολλές περιπτώσεις η μεγάλη άγνοια και η αδυναμία σκέψης γύρω από ξένα ζητήματα, η βιαστική εκτίμηση των παρατηρήσεων ή η ανεπάρκεια για την εξαγωγή συμπερασμάτων, η μεροληπτική επιλογή των παρατηρήσεων, τα "γραφειοκρατικά" εμπόδια που δεν αφήνουν ή αποθαρρύνουν για να προχωρήσει μια έρευνα. Σε πολλές περιπτώσεις ανιχνεύουμε ελαττώματα όπως η υπερβολική επιμονή για αποδείξεις από τη μια και η βιαστική υποβάθμιση των ενδείξεων από την άλλη, η δυνατότητα για πρόχειρη αλλά σωστή γνώση με εύκολη γενίκευση, με την ανακρίβεια ενός μέσου όρου και δειγματοληπτικά, τη σπουδαιότητα να γνωρίζουμε πιθανές λύσεις και να δίνουμε σχεδόν σωστές απαντήσεις, η υποβάθμιση της δημιουργικής (ακόμα και λογοτεχνικής) σκέψης και της φαντασίας για την έρευνα. κλπ. Όπως ένας τραμπούκος γίνεται πιο προσεκτικός και περιορίζει την προσδοκία του, όταν αυτός βρεθεί απέναντι σε έναν άλλο πιο γυμνασμένο τραμπούκο, έτσι και η αδιάσειστη βεβαιότητα και η υπεροψία των καλά διαβασμένων και στην περιοχή της επιστήμης, γίνονται πιο συγκρατημένα και η υπεροπτική νοοτροπία αποθαρρύνεται, με τη διαπίστωση για τους άλλους ανταγωνιστές στη γνώση. Ευπιστία για να κερδίσουν την εύνοια και για να βρουν εργασία, δυσπιστία και περιφρόνηση για να εξουδετερώσουν την αμφισβήτηση και τη δημιουργική σκέψη κάποιων άλλων δύσπιστων.

Στην ανήθικη κοινωνία με το νόμο της ζούγκλας, το ζήτημα της επιβίωσης αξιολογείται σαν μοχλός πίεσης και εκβιαστικά για την εκμετάλλευση του αν-

θρώπινου δυναμικού από τους προνομιούχους και για τους πρωταγωνιστές της βιομηχανικής, της τεχνολογικής και οικονομικής ανάπτυξης. Αυτοί οι οποίοι έχουν το πλεονέκτημα της προτεραιότητας, που έχουν αναδειχτεί με τα δικά τους καλύτερα και κορυφαία πρότυπα, που έχουν σχηματίσει ομάδες με τους δικούς τους όρους και ηγούνται στην ανάπτυξη της τεχνολογίας, αυτοί συμμετέχουν στη διαμόρφωση της πολιτικής. Δεν επιλέγονται απλώς τα δικά τους επιτυχημένα και αξεπέραστα πρότυπα, αλλά συντάσσονται νόμοι και όροι που απαγορεύουν τις δράσεις με διαφορετικά πρότυπα και εμποδίζουν τις προσπάθειες, όταν αυτές δεν συμφωνούν με τους δικούς τους όρους. Η επιστήμη δεν επηρεάζει έμμεσα τις πολιτικές αποφάσεις σαν μια ξεχωριστή κοινωνία, με απλές ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις και με την υποβολή σχεδίων. Η πολιτική του κράτους χρειάζεται τη στενή συνεργασία των ειδικών για τα επιστημονικά ζητήματα, ενώ πρόσωπα με εμπειρία από υπεύθυνες επαγγελματικές θέσεις και επιτυχημένοι ως επιστημονικοί συνεργάτες συμμετέχουν στην πολιτική και εκπροσωπούν τα συμφέροντα μιας ομάδας ή μιας ένωσης. Λ.χ. πώς θα ετοιμαστούν οι νόμοι και πώς θα γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις σε ζητήματα για τα τρόφιμα, για τα φάρμακα, για τις ραδιοσυχνότητες, για την ενέργεια, για την ανοικοδόμηση κτιρίων, για τον έλεγχο των υπηρεσιών κλπ χωρίς τη συμμετοχή εκπροσώπων και υπεύθυνων της επιστήμης;

Το (ανώτερο) εκπαιδευτικό σύστημα και η επιστημονική κατάρτιση έχουν προσαρμοστεί στη δομή αυτής της ανήθικης κοινωνίας. Έτσι η επιστήμη είναι εξασφαλισμένη για όλα τα σχέδια που μπορούν να πραγματοποιηθούν από εκείνους που βάζουν τα μέσα παραγωγής και εφαρμογής, το δαπανηρό εξοπλισμό και τις έτοιμες δομές (ιδιωτικές και κρατικές) για την προσφορά υπηρεσιών. Όπως όλοι οι άνθρωποι, έτσι και οι πιο καλά εκπαιδευμένοι και ειδικευμένοι αναγκάζονται να εργαστούν και να συνεργαστούν για να επιβιώσουν. Το τελευταίο που θα σκεφτούν είναι τα ανήθικα σχέδια μερικών επενδυτών ή τα φαινόμενα εξαπάτησης (που επινοούνται για να επιβιώσουν οι εταιρείες), και με ποιες άλλες εταιρείες εκείνοι συνεργάζονται. Το τελευταίο που θα σκεφτούν είναι πόσο ωφέλιμες ή απαραίτητες είναι κάποιες τεχνολογίες και υπηρεσίες και ποιοι είναι δυσανάλογα κερδισμένοι από αυτές τις επιχειρήσεις. Αντίθετα, το πρώτο που όλοι σκέφτονται και προβληματίζονται είναι για το χρηματικό ποσό που προσφέρεται στη θέση εργασίας και τα κέρδη από τις συνεργασίες και τις επιχειρήσεις. Η επιστήμη με την πολιτική και την τεχνολογία ήταν, είναι και θα είναι πιο αξεχώριστα μεταξύ τους απ' όσο είναι η θρησκεία. Μέσα σε μια ανισόρροπη κοινωνία, η οποία είναι οργανωμένη για την εξυπηρέτηση των κερδοσκοπών και λάμπουν τα πρότυπα του αισθησιοκρατικού ανθρώπου, η επιστήμη δεν είναι για άγιους ανθρώπους.

Αυτή διασυνδέεται με όλα τα κακά που μπορεί να φέρει στη ζωή η εξαπλωμένη εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης. Μερικοί επέλεξαν την ερευνητική περιοχή με ενδιαφέρον και πρόσφεραν χρήσιμο πνευματικό έργο χωρίς την κερδοσκοπική λογική και χωρίς να περιμένουν ότι έτσι θα λύσουν το οικονομικό τους πρόβλημα ή θα επιλεγούν για μια σχετική εργασία. Για τους υπόλοιπους, τα προβλήματα στις δημιουργικές προσπάθειες και στη ζωή και οι εξελίξεις στην επιστήμη δίνουν την ευκαιρία για να ειδικευτούν και για να εργάζονται, με την ανοχή της κοινωνίας, επειδή όλοι ελπίζουν από τον καλό προορισμό της επιστήμης, που είναι η διευκόλυνση της ζωής και η ασφάλειά της. Και αναμφίβολα, ένας μεγάλος αριθμός και ίσως η πλειοψηφία του επιστημονικού κόσμου έχει αντιληφθεί τα αναμενόμενα φαινόμενα, της καταχρηστικής εκμετάλλευσης της γνώσης και των πνευματικών ικανοτήτων, της εξαπάτησης για προσωπικά οφέλη, των παρανοϊκών ανταγωνισμών για μια θέση εργασίας, της τυφλής πίστης που μετά από κάποια χρόνια ανατρέπεται από νεότερες έρευνες, αφήνοντας την αίσθηση του θύματος και της συγκαλυμμένης ανευθυνότητας και την πνευματική ανωριμότητα σε πλήθος περιπτώσεων. Όσοι σε νεότερη ηλικία εκπαιδευόντουσαν με το όνειρο να προσφέρουν επιστημονικό έργο, μάλλον είχαν φανταστεί διαφορετικό το ρόλο της επιστήμης και το δικό τους μέλλον.

Αν σ' εκείνους τους πρωτοπόρους ερευνητές των φυσικών φαινομένων, που φανέρωσαν στους Ευρωπαϊκούς λαούς τις θρησκευτικές φαντασιώσεις και την αδιαλλαξία τους, έλεγαν ότι κάποια μέρα η επιστήμη θα αξιοποιείται για τη μαζική εξαπάτηση του κόσμου και για κερδοσκοπία, με κίνητρα όπως των δολοφόνων, και ότι το κράτος θα εκπροσωπούσε και θα εξυπηρετούσε αυτούς τους σκοπούς, εκείνοι θα γελούσαν. Ο Πλάτων από τον 4ο αιώνα π.Χ. χωρίς να γνωρίζει την παγκόσμια ιστορία που ακολούθησε μέχρι σήμερα, έγραφε ότι *"κάθε επιστήμη, όταν χωρίζεται από τη δικαιοσύνη και την αρετή, τότε γίνεται πανουργία κι όχι σοφία"*. Στην αρχαία Ελλάδα, με την μικρότερη εμπειρία εκείνης της εποχής και με την απλή λογική, οι στοχαστές πέτυχαν σημαντικές και θεμελιακές σκέψεις όχι μόνο για την έρευνα της φύσης (όπως λ.χ. ο Δημόκριτος για την άτμητη ουσία), αλλά εξίσου για την έρευνα της ανθρώπινης συμπεριφοράς και για την ανάπτυξη της Ηθικής. Όταν ο Πλάτων κατέγραφε αυτή τη σοφή σκέψη, μάλλον αυτός δεν είχε φανταστεί μέχρι πόσο μπορεί να εξαπλωθεί το φαινόμενο της εξαπάτησης' πώς ολόκληρη η κοινωνία μπορεί να οργανωθεί και να εξαρτηθεί έτσι, που όλοι να αναγκάζονται να γίνονται συνεργοί κακοποιών, ανεύθυνοι πολίτες, ασυγκράτητοι καταναλωτές και να ρυθμίζουν τη ζωή τους με παράδειγμα προς μίμηση τους μεγαλομανείς. **Όταν μπορείς να κλέψεις και να εκμεταλλευθείς τις αδυναμίες του κόσμου με την προστασία των νόμων και του κράτους, τότε γιατί να**

βιαστείς να κλέψεις αυτοπροσώπως, με τον παραδοσιακό τρόπο, που γίνεται εύκολα αντιληπτός; Δηλαδή γιατί να κλέψεις βίαια, με τη φυσική παρουσία απέναντι στο θύμα, χωρίς τη συγκατάθεσή του, και γιατί να του αποσπάσεις πράγματα που του ανήκουν, αν μπορείς να τα αγοράσεις; Τα χρήματα κλέβονται και κρύβονται πιο εύκολα και έπειτα με αυτά αποκτάς όσα θα ήθελες! Με τον παραδοσιακό τρόπο δεν είναι εύκολο και έξυπνο να κλέψεις πολλές φορές, ενώ για να αποσπάσεις μεγάλα χρηματικά ποσά χρειάζεται να καταστρώσεις σχέδιο, να έχεις εμπειρία, να είσαι σωματικά εκπαιδευμένος, να έχεις τα ειδικά εργαλεία και οπλισμό, να έχεις βρει άλλους πρόθυμους για συνεργασία. Και πάλι έτσι, θα διακινδυνεύσεις να σε παγιδέψουν και να πας στη φυλακή για πολλά χρόνια. **Σήμερα για να κλέψεις με τον αρχαίο τρόπο πρέπει να είσαι αγράμματος, ή ανόητος, ή με ασυγκράτητες ψυχικές ορμές.** Η μόρφωση και η ειδικευση προσφέρουν πολλά κλειδιά για να ανοίξουμε τις πιο απαραβίαστες θύρες και για να παγιδεύσουμε με το νόμο τα θύματά μας και με λαμπρό μέλλον. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι αναμφίβολα οι ναοί της γνώσης και η εκπαίδευση μια από τις πρώτες υποχρεώσεις του κράτους. Από τη μικρή και εύπλαστη ηλικία, ένα σεβαστό κράτος αναλαμβάνει να υποστηρίξει οικονομικά την πνευματική καλλιέργεια, εφοδιάζει τον άνθρωπο με απαραίτητες γνώσεις και τον προετοιμάζει για να συμμετάσχει δημιουργικά στην κοινωνία. Αν όμως δίνεις τροφή σε κάποιον που έχει ανάγκη για να πάρεις ως αντάλλαγμα την εργασία του και για να τον χρησιμοποιήσεις σαν δούλο, φανερά ή από προνομιακή θέση, τότε αυτή η προσφορά χάνει το θεϊκό προορισμό της και γίνεται διαβολική.

Όποιος νομίζει ότι αυτές οι εκτιμήσεις είναι υπερβολικές και σφαλερές, δεν γνωρίζει καλά τον (ανήθικο) άνθρωπο με τις προσδοκίες από τον αισθητό κόσμο, μάλλον στερείται εμπειριών και σίγουρα δεν έχει ερευνήσει τις σχέσεις συνεργασίας. Δεν γνωρίζει τις πνευματικές αδυναμίες του ανθρώπου, την ανησυχία του για να επιβιώσει, τον εγωκεντρισμό και την απληστία του και πού μπορεί αυτός να φτάσει για να πραγματοποιήσει τις εξωτερικές αξίες του. Η δυστυχία, η αδικία, τα ατυχήματα, οι πολεμικές συγκρούσεις, οι αριθμοί των θυμάτων και οι εχθρικές σχέσεις που παρατηρούμε σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης δεν είναι οι υπερβολικές εκτιμήσεις ενός ανθρώπου. Κάποια ερμηνεία χρειάζονται και μάλιστα ενιαία για όλες τις περιοχές της γης... Ο *Zan Zak Ρουσσώ (Rousseau 1712-1778)* αξιοποίησε την εμπειρία του με θεμελιακές παρατηρήσεις για την ανάπτυξη των πολιτικών επιστημών. Αλλά για να μπορέσει να δώσει ένα καλό προορισμό στις σκέψεις του, βιάστηκε να ερμηνεύσει την ανισορροπία και την αδικία μέσα στην κοινωνία σαν αποτελέσματα κακών επιλογών και από την παραβίαση ενός κοινωνικού συμβολαίου από μερικούς προνομιούχους. Χρειάστηκε να φανταστεί μια πρότυπη πολι-

τεία και την αρχή της κοινωνίας σε επιλεγμένες συνθήκες, εκεί όπου ο άνθρωπος θα αποφάσιζε για τις σχέσεις συνεργασίας πριν ακόμα να σχηματίσει κοινωνία και όπως αν αυτός δεν ήταν δημιουργήμα μιας προβληματικής φύσης. Μια περικοπή από το «κοινωνικό συμβόλαιο» του Ρουσσώ φανερώνει όμορφα, πώς αυτός ο ίδιος είχε αντιληφθεί μια πραγματική αδυναμία να ρυθμιστούν οι ανθρώπινες σχέσεις, με τη φανταστική προοπτική των κοινωνιολογικών αναλύσεων και την απόσταση που χωρίζει τη θεωρία από την εφαρμογή της: *"Για ν' ανακαλυφθούν οι καλύτεροι κοινωνικοί κανόνες που ταιριάζουν στα έθνη, θα χρειαζόταν μια διάνοια ανώτερη. Ένα μυαλό που να 'χει δει όλα τ' ανθρώπινα πάθη, δίχως να 'χει δοκιμαστεί από κανένα τέτοιο. Που να μην έχει καμιά σχέση με τη φύση μας, κι' ωστόσο να τη γνωρίζει κατάβαθα. Ένα μυαλό, τέλος, που, προετοιμάζοντας στο διάβα του χρόνου μια μελλούμενη δόξα για τον εαυτό του, να μπορεί να εργάζεται σ' έναν αιώνα και ν' απολαμβάνει σε άλλον. Θα χρειάζονταν θεοί για να δώσουν νόμους στους ανθρώπους".¹*

Ακολουθεί και ένα μικρό απόσπασμα από ένα εγκυκλοπαιδικό βιβλίο με τον τολμηρό τίτλο "Το Έγκλημα της Επιστήμης", το οποίο δεν γράφτηκε από κάποιον θρησκόληπτο, αλλά από έναν ιδιαίτερα ενημερωμένο και με τεράστια εγκυκλοπαιδική γνώση Έλληνα διανοούμενο.² *"Εν πάση περιπτώσει, επειδή οι άνθρωποι είναι καταδικασμένοι να αντιπαλαίουν διαρκώς εναντίον των φυσικών ατελειών, που τους συγκροτούν, των διαφόρων αντιθέσεων που παρουσιάζει ο κοινωνικός βίος των και των ανεξήγητων εκδηλώσεων, ή των ανεξερευνήτων μυστηρίων της φύσεως, που μας περιβάλλει, αλλά και κατά των παρορμήσεων, ή των αντιθέσεων της ίδιας των φύσεως, του εαυτού των, προσπαθούν και αγωνίζονται, αφ' ενός μεν να ερμηνεύσουν τα γύρω των συμβαίνοντα και αφ' ετέρου να δημιουργήσουν εντός της κοινωνίας που ζουν κάτι καλύτερο δια τον εαυτόν των. Ζουν, σκέπτονται, κινούνται και δρουν με την βάσιμον κατ' αυτούς ελπίδα, την οποία ενισχύουν δυστυχώς ορισμένοι εκτραπέυτες φιλόσοφοι και επιστήμονες, ότι κάποτε θα πραγματοποιήσουν την αιωνίαν αυτήν επιδίωξή των. Η ιστορία της ανθρωπότητας τουλάχιστον αυτό αποδεικνύει. Διότι από την εποχήν του Προμηθέως..."*

1 Ζαν-Ζακ Ρουσώ, Το Κοινωνικό Συμβόλαιο, εκδόσεις Δ. Δαρεμά, 3η έκδοση, σελ. 86.

2 Το βιβλίο του Ιωάννη Δ. Πασσά, με τον τίτλο "Το έγκλημα της Επιστήμης", έκδοση του 1980, γραμμένο πολυτονικά και στην καθαρεύουσα, στο οποίο γίνεται μια ιστορική αναδρομή και πολύπλευρη έκθεση των πιο διαδεδομένων πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών απόψεων. Πραγματικά, ενός καλά ενημερωμένου και με τεράστια εγκυκλοπαιδική γνώση Έλληνα διανοούμενου, παρά το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που εξέφραζε για τον Ελληνισμό, το Χριστιανισμό και τα πολιτικά γεγονότα και με αντικομμουνιστική αντίδραση.